

судами, юрисдикція яких поширюється на всі правовідносини, що виникають в державі (ст. 124 Конституції України), а також, що судам підвідомчі всі спори про захист прав і свобод громадян.

1. Конституція України від 28 червня 1996 року.
2. Закон України "Про кваліфікаційні комісії, кваліфікаційну атестацію і дисциплінарну відповідальність суддів судів України" від 2 лютого 1994 року.
3. Закон України "Про статус суддів" від 15 грудня 1992 року.
4. Закон України "Про прокуратуру" від 5 листопада 1991 року.
5. Дисциплінарний статут прокуратури України від 6 листопада 1991 року.
6. Постанова Пленуму ВСУ від 1 листопада 1996 року "Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя".
7. Постанова Пленуму ВСУ від 6 листопада 1992 року "Про практику розгляду судами трудових спорів".

СТАТЕВІ ЗЛОЧИНИ ТА ІНШІ СЕКСУАЛЬНІ ЗЛОВЖИВАННЯ ЩОДО МАЛОЛІТНІХ І НЕПОВНОЛІТНІХ

*Христина Марич,
III курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – Кучера А. В.,
доцент.*

Відповідно до Конвенції про права дитини 1989 року дитина внаслідок її фізичної і розумової незрілості потребує спеціальної охорони і піклування, включаючи і належний правовий захист.

Чи можемо ми ствердно сказати, що наші діти мають такий правовий захист? Беручи до уваги статистичні дані, напевно, що ні. Так, згідно статистики, від усіх злочинів, які розкрито і у справах про які постановлено вироки, потерпіло більше 7 тис. малолітніх і неповнолітніх осіб, причому найбільше від статевих злочинів.

Суспільна небезпека статевих злочинів і інших сексуальних зловживань полягає в тому, що крім фізичного насильства потерпілі зазнають, ще й психологічної травми, тобто негативно впливають як на фізичний (статевий), так і моральний розвиток дітей і підлітків. І навіть якщо фізичні ушкодження згодом загояться, то моральна шкода настільки глибока, що і з часом знову і знову виникають ці болісні спогади минулого. А головне, що у жертви насильства, розбещення повністю міняється відношення до оточуючого, до інших людей і самої себе, її переслідує почуття безсилля, сорому, страху, зневаги. А іноді це приводить і до самогубства.

Найважливіше значення має законодавство, яке покликане захищати людину, її права і свободи від протиправних посягань. Чинний Кримінальний Кодекс України містить ряд прогалин і недоліків, які перешкоджають належному захисту прав дітей і підлітків від статевих злочинів та інших зловживань. Тому необхідно вжити всіх заходів, зокрема внести такі зміни і доповнення, які б максимально захищали ці права. Слід регулювати розбіжності, які існують в кримінальному кодексі України з приводу суб'єктів і потерпілих від статевих злочинів. Так, Ст. 117 ККУ передбачає відповідальність за зґвалтування – вчинення статевого акту природнім способом з застосуванням фізичного насильства, погрози та із використанням безпорадного стану потерпілої (потерпілі – лише особи жіночої статі, суб'єкт (безпосередній виконавець) – лише особа чоловічої статі). В той же час Ст. 120 Кримінального кодексу України передбачає відповідальність за статеві злочини, які відбуваються у формі природнього статевого акту (потерпілі як особи жіночої, так і чоловічої статі, суб'єкти – також як чоловіки, так і жінки).

Це наводить на думку, що права осіб чоловічої статі наше законодавство захищає менше, ніж такі ж права осіб жіночої статі.

Як свідчить судова практика, існує така тенденція, коли сексуальні насильства чи інші зловживання вчиняються в родинах (щодо дітей, онуків, братів, сестер, підопічних), що тягне за собою особливо негативні наслідки для психіки дитини. Тому норми чинного ККУ (Ст. 117; 118; 120; 121; 122) можна доповнити такою кваліфікацією ознак, як вчинення цих злочинів близькими родичами чи іншими особами, що відповідають за нагляд за малолітніми та неповнолітніми згідно рішення суду чи у зв'язку з виконанням професійних обов'язків.

Відповідно до проекту нового Кримінального Кодексу розділ “Злочини проти статевої недоторканості особи” включено Ст. 149 (нині діюча Ст. 208) “Примушування до заняття проституцією”. Однак ні Ст. 149 проекту, ні Ст. 208 чинного Кодексу не передбачає відповідальність за ті ж дії, вчинені щодо малолітніх.

Отже, існує ряд проблемних питань, які необхідно врегулювати, адже суспільство має гарантувати своєму підростаючому поколінню, своєму майбутньому надійний захист від негативного впливу і створити такі умови, за яких дитячі особистості розвивались би творчо, всебічно і вільно.